

Länsstyrelsen
Gävleborg

Dnr
511-7943-05
00-001-064

Bevarandeplan Natura 2000

Oxsand

Upprättad: 2005-08-12

Namn:	Oxsand
Områdeskod:	SE0630182
Områdestyp:	SCI (Art- och habitatdirektivet) /SPA (Fågeldirektivet)
Area:	30ha
Skyddsform:	oskyddad
Naturvårdsförvaltare:	
Kommun:	Nordanstig
Mittpunktskoordinat:	1587227, 6891718
Markägare:	Privat
Nyttjanderätter:	outrett
Lägesbeskrivning:	Vid kusten, 1,5 mil NO Gnarp.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
1. ALLMÄNT OM NATURA 2000 OCH BEVARANDEPLANER.....	3
1.1 NATURA 2000	3
1.2 BEVARANDEPLANER	3
2. BEVARANDESYFTE.....	4
2.1 ÖVERGRIPANDE BEVARANDESYFTE	4
2.2 INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT ART- OCH HABITATDIREKTIVET	4
2.3 INGÅENDE ARTER ENLIGT FÅGELDIREKTIVET.....	4
2.4 BEVARANDEMÅL	4
3. OMRÅDESBESKRIVNING	5
3.1 ALLMÄN OMRÅDESBESKRIVNING	5
3.2 BEVARANDEVÄRDEN SOM EJ ÄR UTPEKADE I EG-DIREKTIVEN	5
4. BESKRIVNING AV NATURTYPER OCH ARTER.....	5
4.1 NATURTYPER.....	5
5. HOTBILD	6
5.1 NATURTYPER.....	6
6. BEVARANDEÅTGÄRDER.....	6
6.1 OMRÅDESSKYDD	6
6.2 SKÖTSELÅTGÄRDER.....	7
7. BEVARANDESTATUS IDAG.....	7
7.1 BEVARANDESTATUS FÖR OMRÅDET	7
7.2 BEVARANDESTATUS FÖR ARTER OCH NATURTYPER	7
8. ÖVERVAKNING OCH UPPFÖLJNING	7

BILAGOR:

KARTA

1. Allmänt om Natura 2000 och bevarandeplaner

1.1 Natura 2000

Medlemsländerna inom Europeiska Unionen, EU, bygger för närvarande upp ett nätverk av värdefulla naturområden som är av särskilt intresse från naturvårdssynpunkt. Nätverket kallas Natura 2000. Syftet är att värna om vissa naturtyper, arter och deras livsmiljöer som är skyddsvärda ur ett EU-perspektiv. Vissa naturtyper och arter är prioriterade, vilket innebär att extra hänsyn ska tas till dessa.

Skapandet av Natura 2000 är en av EU:s viktigaste åtgärder för att bevara biologisk mångfald. Det är unionens bidrag till förverkligandet av intentionerna i bl.a. Bernkonventionen och konventionen om biologisk mångfald. Natura 2000 har tillkommit med stöd av EG:s art- och habitatdirektiv (Rådets Direktiv 92/43/EEG) samt fågeldirektivet (Rådets Direktiv 79/409/EEG). EG-direktiven är en form av EU-lagar som medlemsstaterna är skyldiga att införliva i det egna regelverket och tillämpa inom landet. Direktiven binder medlemsstaterna till ett visst mål, men ger de nationella myndigheterna rätt att välja hur målen ska uppnås.

Alla områden i Natura 2000-nätverket är av riksintresse enligt 4:e kapitlet Miljöbalken, vilket bland annat innebär att områdets naturvärden får stor tyngd vid prövning av eventuella exploateringsintressen. Dessutom infördes år 2001 en tillståndplikt för åtgärder/verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område.

1.2 Bevarandeplaner

Bevarandeplanen är det dokument som beskriver vad som är syftet med bevarandet av varje enskilt Natura 2000-område och som anger vilka bevarandeåtgärder som bedöms vara nödvändiga utifrån den hotbild som finns. I planen beskrivs även de ekologiska förutsättningar som behövs för att området skall bidra till att upprätthålla arterna och naturtyperna i "gynnsam bevarandestatus". Detta innebär lite förenklat att "ängen ska förbli äng" och att "naturskogen ska fortsätta att vara naturskog", och att arterna ska fortleva i livskraftiga bestånd. Begreppet "gynnsam bevarandestatus" är närmare definierat i habitatdirektivet liksom i Förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken (SFS 1998:1252). Bevarandeplanen har flera viktiga funktioner att fylla i den fortgående processen att sköta och förvalta Natura 2000-områden bl.a:

- Underlag för tillståndsprövningar enligt 7 kap 28a- 29 §§ miljöbalken och framtagande av miljökonsekvensbeskrivningar enligt 6 kap miljöbalken.
- Fungera som referensnivå för den framtida, med jämna mellanrum återkommande, övervakningen och uppföljningen av gynnsam bevarandestatus.
- Fungera som vägledning för vård- och förvaltningsåtgärder t.ex. skötselplaner, naturvårdsavtal mm
- Upplysa och kommunicera med olika intressenter t.ex. markägare om vad som ska bevaras och vad som krävs för att nå bevarandemålen.

2. Bevarandesyfte

2.1 Övergripande bevarandesyfte

I ett regionalt perspektiv är båda de anmälda naturtyperna lika viktiga att bevara. I ett EU-perspektiv prioriteras primärskogarna högre.

2.2 Ingående naturtyper och arter enligt Art- och habitatdirektivet

I tabellerna nedan anges de naturtyper och arter som anmälts inom området. Naturtypernas ungefärliga utbredning framgår av kartbilagan. Områdets naturtyper kan komma att förändras något i samband med den nationella basinventeringen som genomförs under 2005-2008. Redan nu kan konstateras att vissa justeringar behöver göras, se tabell nedan.

Tabell 1. Ingående naturtyper enligt Art- och habitatdirektivet

Kod	Naturtyp	Anmäld areal		Bedömd areal 2004
		Areal (ha)	Andel (%)	Areal (ha)
1640	Sandstränder med perenn vegetation i Östersjön	14,4	48	7,2
9030	* Naturliga primärskogar i landhöjningskust	2,4	8	9,0

* = Prioriterad naturtyp

2.3 Ingående arter enligt fågeldirektivet

Inga arter rapporterade enligt fågeldirektivet

2.4 Bevarandemål

1640 Sandstränder med perenn vegetation i Östersjön.

- Naturtypen 1640 utgör minst 7 ha av området. Minskning av arealen får endast ske till följd av den naturliga landhöjningen.
- Markvegetationens täckningsgrad är konstant eller ökande.
- Täckningsgraden för trädskiktet är max 5%
- Täckningsgraden för buskskiktet är max 25%
- Högre täckningsgrader av busk- och trädskikt får förekomma i skogsnära delar som motsvarar en ökning av naturtypens arealen till följd av landhöjningen.

9030 * Naturliga primärskogar i landhöjningskust.

- Naturtypen 9030 utgör minst 9 ha av området
- Busk- och trädskiktets sammansättning och strukturer styrs av naturliga störningar och den pågående successionen.
- Föryngringen av träd och buskar utgörs av till stor del av för naturtypen typiska arter.
- Trädskiktet är olikåldrigt.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen. Uppföljningsbara arter och förekomstnivåer för området fastställs efter inledande basinventering

3. Områdesbeskrivning

3.1 Allmän områdesbeskrivning

Oxsand är en grund havsvik med en 450 m lång inbjudande sandstrand, mot norr avgränsad av Oxsandshällan med tydliga isräfflor. Ovanför stranden vidtar ett stort öppet sandfält med enstaka tallar och sparsam hedartad växtlighet. Mellan sandstranden och sandfältet löper en strandvall med de för Norrlandskusten karaktäristiska sandväxterna strandråg, strandärt och saltarv. I skogskanten ovanför sandfältet finns ett sommarstugeområde.

I viken mynnar inte mindre än 5 små vattendrag. De minsta är dock bara periodvis vattenförande. Alla utom den nordligaste bäcken är tydligt nedskurna i sanden och bredast innanför själva mynningen. Trots den låga vattenföringen går havsöring upp för att leka i de två största bäckarna. Den allra största - Oxsandsbäcken - med källflöden i Hälsingmossen vid gränsen till Västernorrlands län, har ett starkt ringlande lopp och är helt opåverkad av dikning. Bäckerna, med ett rikt bestånd av småöring, har sandiga - steniga bottenar som väl lämpar sig för lek. Bäckerna kantas dessutom av en frodig och artrik örtflora. Detsamma torde gälla den andra större bäcken i området, södra Oxsandsbäcken.

Oxsand har som badplats och friluftsområde också rekreativa värden.

3.2 Bevarandevärden som ej är utpekade i EG-direktiven

Bäckar med uppvandrande öring mynnar i området.

4. Beskrivning av naturtyper och arter

4.1 Naturtyper

Naturtyp: Sandstränder med perenn vegetation i Östersjön 1640

Definition:

Sandstränder vid Östersjön med svagt sluttande kustlinjer formade av havets vågrörelser. Stränderna hyser ofta rikligt med perenna växter men kan även ha sparsam vegetation. Flera av arterna är sandbindare. Naturtypen är i regel inte påverkad av slåtter eller betesdrift. Insektsfaunan är särpräglad.

Avgränsning mot havet görs vid lägsta lågvattennivån.. Om trädskiktets krontäckning är mer än 30 % kan inte habitatet definieras som 1640.

Ekologiska förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

Naturtypen utgörs av en 450m lång sandstrand samt två mindre stränder. Strandvallen är beväxt med bland annat karaktärsarterna strandråg och saltarv. Stranden nyttjas som badplats men besökstrycket i dagsläget bedöms ge en måttlig och för växttäckets mestadels positiv störning. Landhöjningen medför att strandens utbredning sakta förändras vilket gör det svårt att bedöma hur arealen kommer minska eller öka över tid. Innanför strandzonen övergår vegetationen att domineras av ljung, med enstaka tallar.

Naturtyp: 9030

Definition:

Typen inrymmer hela den naturliga busk- och skogssuccession som uppkommit genom landhöjningen i relativt sen tid. Typen omfattar olika barr-, löv- och blandskogar samt busksnår och våtmarker på stränder som i sen tid blottats av landhöjningen. De olika successionsstegen kan ofta följas med början från strandängen, förbi strandsnår och dungar, till örtrika skogspartier och fattiga barrskogar. Den skogliga kontinuiteten skall vara representerad i ekosystem som sakta förflyttar sig ut mot havet i takt med landhöjningen.

Ekologiska förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

Naturtypen utgörs av en förhållandvis smal skogsremsa mellan havet och den brukade skogen. Skogen är mestadels naturskogsartad men har en förhållandevis liten mängd död ved. Bitvis har skogen en mycket tydlig zonerings mellan stranden och den slutna skogen. Förutsättningarna för primärskogen bedöms vara goda om de rapporterade delarna skyddas mot skogsbruk. Naturtypen bedöms på sikt långsamt öka som en följd av landhöjningen.

5. Hotbild

Vid beskrivandet av hotbilden för ett område kan endast nu kända problem belysas. Det är viktigt att ha i åtanke att nya hot troligen kommer att identifieras i framtiden. De hot som är av global karaktär t.ex. klimatförändringar och atmosfäriskt spridna miljöbelastningar kan inte lösas genom områdets skötsel utan måste lösas i den politiska debatten. I övervakningsarbetet är det viktigt att i mån av resurser redovisa hur de globala problemen utvecklas på såväl objekts- som länsnivå. Tyngdpunkten för hotbilden av varje enskilt Natura 2000 objekt ligger främst på lokala hot från landskaps- till artnivå.

5.1 Naturtyper

1640	<ul style="list-style-type: none">• Exploatering för samhällsbyggande av olika former• Stort slitage och störning orsakad av friluftsliv.• Igenväxning
9030	<ul style="list-style-type: none">• Skogsbruk.• Markavvattning eller skyddsdikning i eller utanför området som påverkar områdets hydrologin eller hydrokemi på ett negativt sätt• Exploatering för samhällsbyggande av olika former.

6. Bevarandeåtgärder

6.1 Områdesskydd

Området omfattas av strandskyddsbestämmelserna. I övrigt saknas formellt skydd. Skyddet av skogen bedöms kunna klaras inom ramen för hänsynsreglerna i skogsvårdslagen. Om markägaren anser att inskränkningarna i pågående markanvändning är för omfattande får berörda myndigheter ta upp en diskussion om lämplig lösning.

6.2 Skötselåtgärder

På ljunghedarna bör endast enstaka träd få finnas; dvs trädandelen får inte öka utifrån dagen situation. Skötsel av ljungvegetationen bör övervägas.

7. Bevarandestatus idag

7.1 Bevarandestatus för området

Bevarandestatusen för respektive naturtyp kommer att bedömas inom ramen för basinventeringen. Generellt sett bedöms bevarandestatusen som relativt god.

7.2 Bevarandestatus för arter och naturtyper

Tabell . Bevarandestatus hos ingående naturtyper och arter

Naturtyp/art	Bevarandestatus
9030 Naturliga primärskogar i landhöjningskust	God
1640 Sandstränder med perenn vegetation i Östersjön	God

8. Övervakning och uppföljning

Uppföljning av bevarandestatusen kommer att utföras genom nationellt övervakningsprojekt.

KARTA

